

имоти и да сж свободни ¹¹¹, както още и отъ нѣкои други постановления, може да се заключи, че въ него сжщо се говори и за свободнитѣ селяни и че на Балканския полуостровъ въ XIV в. имало още доста много самостоятелни и свободни селски общини. Ние мислимъ, че попъ Теодоръ заедно съ рода си, както и Петъръ Теодосовъ съ братята си били свободни, прѣди да бждатъ подарени отъ царь Иванъ Шишманъ на Рилския манастиръ. Сжщо били свободни и голѣма часть отъ жителитѣ на селата, които българскитѣ владѣтели отстѣпвали и подарявали на манастиритѣ и църквитѣ. Турцитѣ запазили почти въ цѣлость положението на балканското население и подъ тѣхното владичество въ българскитѣ области сжщо имало и свободни села. При основанието на новото българско княжество въ България имало много села, които нѣмали господари, и жителитѣ имъ били пълни собственици на земята, на която живѣли и на която работили. Въ Кюстендилско, дѣто имало много чифлици и господарски села, за разлика отъ послѣднитѣ свободнитѣ села се наричали *раецки*, *райски* ¹¹². Въ Македония, дѣто и сега повечето отъ българскитѣ села сж турски чифлици, има и свободни, чиито жители сж собственици на земята, на която живѣятъ и която работятъ. Послѣднитѣ за разлика отъ чифликчийскитѣ села се наричатъ *раетски* ¹¹³.

§ 28.

Социално и правно положение на свободнитѣ.

Свободнитѣ селяни били правоспособни и дѣеспособни лица. Дали вѣрата въ езичната епоха имала нѣкакво значение и влияние за дѣеспособността на старитѣ бъл-

¹¹¹ Законик Ст. Душана, чл. 43.

„ Ibid. „ 31.

¹¹² Иречекъ К. Пѣтувания, 558.

¹¹³ В. Вечерна поща, г. V, бр. 906.